

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dept.

0033 OSLO

Deres referanse
04/2994

Vår referanse
K/001/OJ2005000604

Saksbehandler

Deres dato

Vår dato
21. januar 2005

Direkte telefon

Hjemfall, NOU 2004:26 – hørings svar

Det vises til ovennevnte utredning og høringsbrev datert 1. desember 2004, og i denne forbindelse vil Lyse Energi AS gi følgende svar:

Lyse Energi AS er et kommunalt heleid selskap med 16 kommuner i Sør-Rogaland som aksjonærer, hvorav kommunene Stavanger, Sandnes og Sola er de største eierne. Lyse Energi AS er morselskap i Lyse-konsernet som pt har 580 ansatte. I det videre omtales konsernet som Lyse.

Lyse spiller en sentral rolle i utbyggingen av robuste energi- og kommunikasjonsløsninger, og eierne har inntatt en industriell eierrolle for å utvikle selskapet slik at det også kan bidra til næringsutviklingen i regionen.

Lyse eier, alene eller sammen med andre, en rekke vannkraftkraftverk med for Lyses del en samlet midlere årsproduksjon totalt i størrelsesorden 5,6 TWh.

Lyse er sterkt kritisk til det framlagte forslaget.

Lyse mener prinsipalt at det overhodet ikke er nødvendig å foreta noen endring i forhold til den rettsorden som gjelder pr i dag. Regjeringen må derfor som et første skritt sørge for å klarlegge om dagens hjemfallsordning faller innenfor EØS-avtalen eller ikke. Lyses styre mener at om nødvendig må saken bringes inn for EØS-domstolen.

Subsidiært vil vi peke på to svært betenkelige forhold knyttet til hjemfallsutvalgets utredning:

- Hjemfall tenkes innført uten kompensasjon
- Hjemfall vil svekke den regionale verdiskapingen

I det følgende gis en kort redegjørelse for disse forholdene:

Kompensasjon

Flertallet i utvalget foreslår at en tredjedel av de hjemfalte verdiene skal ligge igjen i selskapet. Lyse mener at dette bare i liten grad rokker ved hovedinntrykket som er urettmessig overføring av verdier fra de 16 kommunene til staten.

Lyse Energi AS

Postadresse
Postboks 8124
4069 Stavanger

Besøksadresse
Breiflåtveien 18
Mariero
4017 Stavanger

Telefon
51 90 80 00
Telefaks
51 90 80 01

Bankgiro
3201 05 54305
Foretaksregisteret
NO 980 001 482 MVA

E-post adresse
firmapost@lyse.no
Hjemmeside
www.lyse.no

Lyse mener staten – dersom den skal innføre en hjemfallsordning – plikter å gi kommunene full kompensasjon. Dette kravet hjemles i Grunnlovens § 105. Lyse mener det er sterkt kritikkverdig at hjemfallsutvalget ikke engang drøfter kompensasjonsspørsmålet. Erstatningsspørsmålet – som i sin dypeste grunn berører spørsmålet om hvordan eiernes juridiske eiendomsrett skal sikres vis a vis staten - bør utredes ytterligere. I denne forbindelse vil vi også påpeke at tradisjonelle nåverdiberegninger ikke kan benyttes for vannkraftanlegg som etter at de er bygd har en svært lang, ja nærmest evigvarende, levetid.

Svekket regional verdiskaping, dårligere samfunnsøkonomi

Eventuell innføring av hjemfall, vil for Lyses eiere framstå som at de fra lovendringstidspunktet de facto leier vannkraftanleggene av staten – eierrollen blir en annen. Konsekvensene av innføringen av et leiemarked er usikre, men i utgangspunktet er det nok bare å påpeke den vesensforskjell som det motivasjonsmessig, praktisk og juridisk er mellom henholdsvis det å eie kontra det å leie.

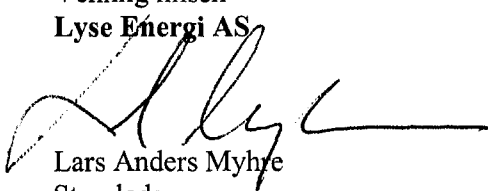
Samfunnsøkonomisk nytte av obligatorisk hjemfallsordning er tvilsom. Det hefter seg usikkerhet til hvilke krav staten vil stille når hjemfallsfristen nærmer seg: Staten bør ikke kunne pålegge Lyse at selskapet foretar samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer som Lyse bare i beskjeden grad høster fruktene av. Hjemfallsordningen vil etablere en stor usikkerhet knyttet til reinvesteringer og vedlikehold, en usikkerhet som i seg selv vil antas å bremse den regionale dynamiske verdiskapingseffekten for Lyse, så vel strategisk som utviklings- og markedsmessig.

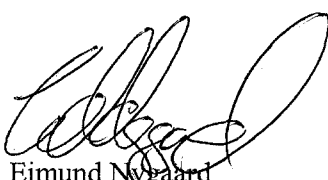
Et de facto leiemarked og samfunnsøkonomisk nytte av hjemfall er begge forhold som Regjeringen må drøfte mer omfattende.

Det oppleves dypt urettferdig at kommuner som har tatt vare på fellesskapets verdier på en god måte gjennom flere generasjoner, skal oppleve at midlene blir konfiskert av den, i det minste pr i dag, styrtrike staten.

Avslutningsvis vil vi påpeke at hjemfallsutvalgets arbeid gir så liten veiledning med hensyn til hvilke løsninger som kan bli de endelige, at det er helt nødvendig at utredningsarbeidet videreføres både med hensyn til å avklare EØS-avtalens virkeområde og kompensasjonsspørsmålet. Lyse forutsetter at slike tilleggsutredninger blir foretatt.

Vennlig hilsen
Lyse Energi AS

Lars Anders Myhre
Styreleder

Eimund Nygaard
Konsernsjef

Kopi til: Energibedriftenes Landsforening, Oslo